

اصلاح

لخایو نه صاحب شپږ میاشتی
د کابل په ښار کې ۲۵-۱۴ افغانی
په افغانستان کې ۳۰-۱۸ افغانی
په دباندنيو هوادو کې یو نیم یون ۱۸ شلنگه

علم و ثقافت در حیات امروزی

عنوان فوق موضوع بس بزرگ
و قیمت دارست که در هر دوره از ادوار
حیات به آن جد آ احتیاج داریم
و حتی سعادت بشری و حیات عصری
بدون از اعانت علم و همراهی آن
ممکن نمیباشد. نمیتوانیم در یک ساعت
و یا ساعات متعددی تمام اطراف
و جوانب این موضوع را مورد تحقیق
قرار داده و نسبت به آن ولو بصورت
اجمال بحث و مطالعه نماییم و بر علاوه
موفقیت در اتمام موضوع و تفسیر
کامل همه شقوق و محتویات آن
از عهده یک شخص برون نیست. علم
امروزه ساحه خیلی وسیع و پهناوری
دارد که حدود آن را آفاق عالم
گون احاطه میکند یعنی امروز از
جزئی ترین ذرات غیر مرئی که
بزرگترین مکر سکوب های جدید هم
آن ها را با مشکل دیدن میتوانند
تا بزرگترین شمس که در فضا
بلاخطه میگردند تحت نفوذ و تحقیقات
علمی قرار یافته و تأثیرات آن ها را
در زندگی بشر واضح ملاحظه
امروز موجودات حیوانیه را با تعدد
انواع، اختلاف اماکن، خفایای زندگی
و اسالیب توارث آن ها که در خلال
دوره و اعصار مدیده زندگانی
داشته و دارند تحت اشعه فروزان
علم و سانس قرار داده و بالاخره
دامنه معارف و اطلاعات خود را درباره
بشر و جزئیات زندگی و اسرار ماشین
وجود او توسعه بخشیده و در نتیجه
رموز عقل و تفکر، او ضاع نفسی
و حالات روحی انسان را بخود معلوم
نموده و می نمایند.

دباندنی خبرونه

برلین: دالمان حرمی ابلاغیه وائی
چند نیکو پول په جنوب اوده کربو گراد
اوچر کاسی په جبهه کښی دالمان
دعسکرو متقا بلو حملو دوام در لود.
د «ژیتومیر» او «بریسنا» په شرق
کښی د روسی قواؤ حمله رد شوه.
اودروس (۳۷) ټانکونه خراب شوه.
د «ژلوبین» په شمال شرق کښی دروس
د ټانک لرو نسکو عسکرو لویه حمله
شروع شوې اوچکه په شدت سره
جاری ده. د «وتسک» په جبهه کښی
روسی عسکرو حمله وکړه اودالماتیانو
په دفاعی خط کښی ټی دروزوا چاوه.
مکروروسته تردی چه دهر عسکر مخی
تلف او ۷ ټانکونه ټی بر باد شوه ماتی
ورکړه شوه. د چارشنی په ورځ د بجر
منجمد شمالی په منطقه کښی دالمان
د بیریو اودروس د ټا ریدو اوچونکو
بیریو ترمنځ بحری جکړه وشوه چه په
نتیجه کښی دروس ۳ ټا ریدو اوچونکی
بیریو ډوبی شوې اودوې نوری ټی
خرابی شوې. د ایطالیایه جنوب کښی
د «اورتونا» په محاذ کښی دمتمدینو
د قواؤ لویه حمله رد شوه دالمان
پاراشوتی عسکر ویدی محاذ کښی
خورا زوروتوب ټیکاره کړیدی.
د ایطالیایه محاذ په نورو جبهو کښی
کومه مهمه واقعه نده پیښه شوې.
د بیریو شمال په منطقه کښی دانگلین
خونو ریدو اوچونکو بیریو دالمان
د تجارتی بیریو بیریو قافله حمله وکړه
مگر دانگلین یوه بیریو ډوبه شوه.
اودوې نوری ټی خرابی شوی.
اودالمان بیریو روغ خپل مرگرتنه

ذکر کنیم: بهترین مثال همانا انتشارات
بی سیم است که ذریعه رادیو صورت
میگیرد. امروز رادیو در اسالیب
تربیه عصری بیشتر از همه ذرائع
و سائط تعلیمی جلب توجه می نماید.
صرف نظر از اینکه این نوع تربیه
صالحه و یا غیر آن است کسی از این
حقیقت انکار نخواهد نمود که انتشارات
بی سیم و رادیو ټی در فکر، شعور
و وضعیت زندگانی ما از روی تفاوت
جزئی حتما صاحب تأثیر و نفوذ میباشد
واله نه در اثر طول مدت و تعمیم آن
این نوع انتشارات در اسلوب کتابت
و تحریر هم رول مهمی خواهد داشت
چه هر آنچه ټی که نوشته میشود البته
انتشار خواهد یافت پس نوشته های
ما باید دارای صفات بیانیه مخصوصی
باشد و البته صفات مذکور از صفات
تحریر مخصوص قرائت فرق و امتیازی
حاصل خواهد نمود. امروز این اسلوب
عجیب در خانه ها و مدارس، طرق
و شوارع، هتل ها و رستوران ها نفوذ
و توسعه حاصل کرده و استفاده از آن
عمومیت یافته است و حال آنکه قبل از
یک قرن و یاسه ربع آن این موضوع
صرف در ساحه نظریات علمی ملاحظه
شده و بجز از چند معادله ریاضیه و قضایای
علمیه دیگر اهمیت و تأثیری نداشت و صرف
در دماغ ها بصورت خیلی ناقص و ناچیزی
متمکن دانسته میشد. (باقی دارد)

کورنی خبرونه

اعلیحضرت معظم هما یونی
در جرئی پوهنتون
کابل: د پروژ ساعت ۳۰ و ۱۰ دقیقه
ذات اشرف ماو کانه به فرماندانی
جرئی پوهنتون تشریف فرما گردیده
ودرحا لیکه از طرف والا حضرت
فرماندان مکاتب جرئی و قواوی مرکز
توضیحات بحضور اشرف شاهانه مرض
میکر دید جرئیان امور اداری
و تدریسی را معاینه فرموده و صنف
مختلفه را در حساب جرئیان
درس از نظر ملوکانه گذرانیدند
اعلیحضرت اشرف هما یونی ساعت
یک و سی دقیقه بعد از معاینه مفصل امور
مراجعت فرمودند. «باختر»

ویوهبزی چه ډیر له دوی څخه د کلیسا
له عقایدو خلاف تللی دی اوهره گناه
د دنیا پر وگرو باندی وحشت او نفرت ډیر
کړی او ډیر به ټی کړی! پاپ دخپلی
وینا په آخر کښی هیله څرگنده کړه
چه زما دادرخواست به دصادقو خلقو
پر زرو اغیزه وکړی او دا وحشت
او خرابکاری به دیوه اخطار به تو که
د دوی پر زرو اثر وکاندی.
زه دعا کوم چه دا کرسس د جکړی
و روستنی کرسس شی اوراتلونکی
کرسس د امنیت په حال کښی ټیر کړو
دا جکړه په ډیرو بر اعظمو کښی
شایع شوې ده اود جکړی د دوام په
اثر به بر سره بر تیرو خرابیو نوری
خورا ډیری مادی اومعنوی خرابی
وړاندی کړی، باید د عسکری
فوقیت له جذباتو سره جکړه وکوله
شی او باید ټوله قوه په ښه ډول
د انسایت د ساتنی د پاره استعماله شی
نه دهنه د خرابی د پاره! دا طبیعی ده
چه آینده امنیت به دامننی ناری چه
هنه لویه قوه چه بیس پر انسانیت
باندی د تعرض د پاره آماد و
محوه نشی. (ریوتر)

الجزیره: د متحدینو حرمی ابلاغیه
اتم نمبر اردود و نهبانی کلی
ونبو، اود «اورتونا» په ښار کښی
اوشاؤ خواته ټی سخته جکړه جاری ده
د پنجم نمبر اردو په ټول محاذ کښی
د کرمی فعالیت شویدی. د پنجنشوی
په ورځ که څه هم دهوا دخرابوالی
په اثر د الوتکو فعالیت په زیاته
اندازه ونه شو مگر دمتمدینو الوتکو
په «ریویرا» کښی پر اور کاندی
اود «امیریا» په منطقه کښی پر پلانو
او ارتباطی خطوطو بباری وکړه اود
فضائی جکړی په نتیجه کښی د المانی
دوې الوتکی وغورځولی شوې. (ریوتر)
قاهره: د شرق وسطی څخه
دمتمدینو حرمی اعلامیه: دمتمدینو
الوتکو په تیرو دوو ورځو کښی
د «ایجن» په بحیره کښی د المان
پر بیریو مؤثری بباری وکړی اود المان
دوې بیریو ټی ډوبی کړې. (ریوتر)
چونک ککنک، د چین عسکری
نطاق وویل چه چونک ککنک عسکرو
د (هوانان) په شمالی منطقه کښی
(لونگتری) چه دیانگسی د سیند
پر جنوبی غاړه پروت دی نیولی دی
اوتقریباً ۵۰۰ د شلو کر لومخکی په هغه ځای
کښی د چینیا نوبه لاس کښی دی. (ریوتر)

د شپې و سترې خبرونه

لندن: دانگلستان پادشاه نن
وروسته تر ما پښین پر ۶ نیم بجی د
«کرسس» د اختر په مناسبت دمتمدینو
د ټولو عسکر او و ښځو او نارینه
کارگرانو په نامه وینا وکړه او په
هنی کښی ټی هغوی ټولونه د کرسس
داختر مبارکی ورکړی ده اود جکړی
په پرمخ بیولو کښی ټی د هغوی د
فعالیت څخه تشکر کړی اود دمتمدینو
د پاره ټی فتح وغوښتله.

لندن: دمتمدینو په تیرو (۷) میاشتو
کښی سل زره تنه اود جنگک د ابتدا
څخه تر اوسه پوری دوه سوه زره
تنه بمونه پر المان غورځولی دی.
برلین: د «ژیتومیر» په ناحیه
کښی روسانو په یوه پلنه جبهه کښی
په حمله شروع کړی ده مگر ټولی
حملې ټی چه د آلمان د ځایو د ماتولو
او خرابولو د پاره ټی وکړی نا کاهه
شوې او جکړه په شدت سره جاری ده.
برلین: د ایطالیایه جنوبی جبهه
کښی د «ورتونا» په ناحیه کښی
دمتمدینو قواؤ حملې وکړی مگر
ټولی حملې ټی رد اوتلفات ورو رسول
شوه. اویدی منطقه کښی جکړه
ډیر توده ده.

قاهره: رسماً وویل شوه چه:
دلبنان هیئت به د جنوری د میاشتی
په اوائلو کښی دمصر د صدر اعظم
«نجاس پاشا» سره د عربستان د اتحاد
پر مسائلو د مذاکراتو د پاره د بیروت
څخه د قاهرې خواته وخوځېږی. (ریوتر)
مسکو: د شوروی حرمی ابلاغیه
وائی چه: شوروی عسکرو د «بریا لیک»
په اول محاذ کښی خپل وړاندی ټک
ته دوام ورکړی اود جدي ۲ ټی په
خپلو حملو سره د «کوردوک» ښار
اوداور کاندی استانه اودغه رنگه
تر ۶۰ زیات ودان ځایو نه د الماتیانو
څخه بیرته و نیول. ددی جکړی په

ضمن کښی دجرمن ۲۵۰۰ مری په میدان
کښی پاتی شوی او ۱۵ ټانکه او ۳۸ توپونه
او ۱۰۰ لاری اونور ډیر حرمی مهمات
په و لجه و نیول شوه. د جدي په ۲
شوروی قواؤ د «ژلوبین» په جنوب
غرب کښی د المان د پاد او ټانک لرونکو
قواؤ لوټی حملې موفقانه رد کړی دی
او په یوه څنډه کښی المانیانو د ۸۰ ټانکو
اود ۱۰ زره پوښه موزانو ډیر په ۳
غنډه پیاده سره په حمله شروع وکړه
اود سختو جکړو په اثر د المان ۱۳۰
عسکر تباه شوی اود شوروی عسکرو د
خواد المان ۳۳ ټانکه او ۴ زره پوښه
موزان دکاره وتلی دی په بله څنډه
کښی د المان د قواؤ متقابلې حملې رد
شوی اوددی جکړی په نتیجه کښی د
المان یو کندک عسکر محوه شوه.
اوه ټانکه او ۳ زره پوښه موزان ټی
خراب شویدی د محاذ په نورو څنډو
کښی اکتشافی عملیات جاری دی. د
دواړو خواؤ د توپخانی او توبچونکو
شلکو نه وشوه، د جدي په اوله په
ټول محاذو کښی د المان ۶۹ ټانکونه او
۱۳ الوتکی تلفی شویدی. (تاس)

شیر خشک ربع جای شیر تبخیر شده را فرا میگیرد ، و رو بهر فته بعد متوسط مواد ارتزاقی خشک فیصدسی جای آنها را اشغال میکند . اغذیه خشک سرد کردن هم احتیاج ندارد حتی بعضی از مواد ارتزاقی برای گذاشتن در فطی هم ضرورت ندارد . چون از این ناحیه در صرفه و اقتصاد آهمن که به صنت حربی بکار میرود کمک زیاد بعمل می آید لذا خیلی دارای اهمیت میباشد . اما آن مقدار اغذیه که لازم است در فطی های حلی گذاشته شود

خوبی کم است . وزیر زراعت امریکا میگوید : در اداره اوزر و فوشه شیءی که نمونه های اغذیه خشک در آنها میباشد موجود است مشارالیه در جواب بسیاری از ملاقات کنندگان میگوید : گوشت های خشک که در نزد او میباشد به توت های کوچک و نازک کچالو های بریان شده شباهت دارد کذا یودر سفید شیر خشک و بودر زردی تخم که دارای مواد غذائی کامل میباشد ولو بیای خشک در نزدش موجود است خشک کردن اغذیه در تاریخ مدنیت یک چیز نونوازه نبوده بلکه از خیلی قدیم رواج داشته است . اما اصول خشک کردن اغذیه در بین زمان نسبت به قدیم فرق دارد زیرا اغذیه که باصول جدید خشک میشود نسبت به اغذیه که بواسطه آفتاب و هوا خشک میشود از حیث کیفیت بهتر میباشد . در خشک کردن اغذیه در آفتاب و هوا افلازم آیکه در مواد خشک شده موجود است بیساقی می ماند . لیکن باصول جدید در خشک کردن اغذیه حرارت بدرجه زیاد استعمال میشود این اسلوب حد وسط رطوبت را در مواد اغذیه خشک از اصل آن نیزیل می بخشد و نیزیل رطوبت تا به این حد دوامرا انجام میدهد اول حفظ غذا بصورت کامل دوم محلی را که اغذیه اشغال می کند کمتر میباشد . وزیر مزبور مشاهدات خود را در اطراف این چیزها در ضمن مقاله خود تحریر و رسم های زیاد رنگه آفتابی را نشر کرده صورت اغذیه خشک و شکل این اغذیه را بعد از ترک کردن و تهیه در ظروف نشان میدهد . اما تمام اغذیه خشک محتاج به ترک کردن نباشد زیرا اعاده این اغذیه به حالت اصلی چندان ضروری نیست . مثلا لوجه های شبیه به لوجه های شکولات از زرد آلواخرمای تازه (انگور خشک فشار داده شده) ساخته شده است و این لوجه ها در طباق ها ئی گذاشته شده که عساکر با آن مجیز میباشد . و چیزی که از اعاده اغذیه خشک به حالت اصلی بعد از ترک کردن با آب مهمتر است حفاظت آن با عناصر غذائی و خوشبوئی آن میباشد . شیر خشک که قیماق آن آشیده شده تمام مواد را که شیر عادی دارد با استثنای قیماق حاوی بوده و کیفیت اصلی غذا ثبت خود را حفظ میکند . شیر کامل خشک کیفیت اصلی غذائی خود را با استثنای ویتامین (سی) حفظ مینماید . چون وجود این ویتامین در شیر چندان ضروری نیست لذا عدم آن هم چندان اهمیت ندارد

ر و بهر فته تخم خشک از نقطه نظر غذا ئی عینا مثل تخم تازه است . علمای وزارت زراعت امریکا عقیده دارند که سبزیجات خشک علی العموم همان مقدار بر پروتین و کربوایدات و معادن دارند که عیناً سبزیجات تازه دارای آن میباشد . بعضی از سبزیجات خشک بیشتر این مواد را حائز است و بعضی سبزیجات وقتیکه از بازار خرید میشود کاملاً تازه گفته میشود و مقدار ویتامین آن ناقص میباشد لیکن کارخانه های امریکا سبزیجات را متعاقب چندین وقت از اینکه مقدار ویتامین آن کم شود خشک میکنند ، لذا سبزیجات مزبور بعد از خشک کردن هم مقدار ویتامین را کاملاً حفظ میکنند . اگر چه مقدار کمی کار و تن در وقت خشک شدن از بین میرود و هم مقدار کمی از کبایرید ویتامین (ویتامین ب اول) زایل میشود مگر بازم این مقدار از ۱۸ فیصد تجاوز نمیکند و حتی به آن مقدار هم نرسد و مقداری که از (ایوفلواوین) (ویتامین ب ۲) از زردک و کشمش کم میشود به ثلث تجاوز نمیکند اما از کچالو چیزی ضایع نمیشود و آن مقداری که سبزیجات برگ دار از حامض اسوریک (ویتامین سی) بعد از خشک کردن ضایع میکنند به نیم آن مقدار نرسد که سبزیجات در حال دوپاسه روزمانند در دکان فاسد میکنند . ویتامین سی از ویتامین هائیتست که بهر حال محافظت آنها مشکل میباشد و مخصوصاً در عصاره پرتقال خشک حفظ این ماده خیلی مشکل است زیرا این عصاره مقدار بزرگ مواد غذائی ضایع گردد فاقد میسازد و عصاره پرتقال در وقتی مطلوب است که علماموفق شده اند ظرفی را پیدا کنند که پرتقال با حفظ داشتن قسمت بزرگ این ویتامین بصورت عصاره تهیه شود عصاره پرتقال خشک نپاده یک محلول را اشغال میکند که عصاره مایع آن مینماید و قتیکه عصاره مزبور در آب حل میشود از حیث لذت و طعم بوی وفا شده معادل عصاره پرتقال تازه بوده و اطفال انگلستان بخوشی آن را استعمال میکنند اما مطالعه در اطراف اهمیت غذائی گوشت خشک

تحال بجائی نرسیده که معلوم کامل درین باره بدست آید . لیکن درین خصوص مشغول بحث و مطالعه میباشد . درین موضوع تنها این مسئله جاب دقت اوشان را میکند که آیا گوشت خشک از نقطه نظر حفظاً الصحه صحیح است یا خیر . وقتیکه ظروف اغذیه به بریطانیا مطابق به مقررات قانون فرض و اجاره ارسال میشد احتیاج شد یک گوشت خشک هم حس میگردد . لیکن شعبه مباحث زراعتی در وزارت زراعت امریکا ارسال گوشت را برای چند هفته معطل کرد مقصد این بود تا گوشت ها ئی که مدت ۲ ماه از خشک کردن آن گذشته امتحان شوند . وقتیکه ثابت شد که گوشت های مزبور سالم است آنکاه اجازه ارسال دادند . با آن محض بغرض سالم بودن گوشت به یخته کنند گوشت خشک امر میشود که آن را بصورت کامل جوش بدهد تا از هر گونه احتمال فساد میکروبی

محفوظ باشد . روی هم رفته مطالعات درین باره جاریست مخصوصاً در گوشت ها ئی که از حفظ آن ها زیاد از دو ماه گذشته باشد . (با فیدارد)

۱۹۴۳ کال دجون به ۲۸ به دی مضمون یو خبر خپور شو چه (حلفاء) داخیال لری اوبه دی خبره کینی فکر کوی چه انگریزی د دنبا یوه عوم می ژبه شی او همدا ژبه د حکومت اود د دنیا د قامونو به منخ کینی دا فهم او تفهیم وسیله شی اود تو لوقامونو دا فهم او تفهیم د پاره یوه ژبه ضروری ده اوبه دنیا کینی مختلفی ژبو دا فهم او تفهیم په لیار کینی بندیت او مانع پینوی او برته له دی په اقتصادیا تو کینی هم دی کار موانع ینکاره او معلوم دی یعنی ژورخینو عقیده ینکاره کړی ده چه ژبو اختلاف لری اود قامونو خبر بدل او نشت د هغه نتیجه ده لیکن اجتماعی حقیقت او اتنولوجی اصول ددی نظریاتو مخالفت کړی او نوری دا نظریه لری چه اول قامونه د دنیا جلا جلا منطوقه خپاره شول او وروسته دخبر بدلونه هر کله چه ددوی په منخ کینی د اتصال لوازم نه نو له دی کبله دمحمیط د اقتضا او جلا کیدلو په اثر ددوی ژبه اولغت هم دیوبل خشه جلا شو . او که د موجود عصرا او پوری په شان ددوی په منخ کینی دراد یو اتلکراف او د حمل و نقل اتلورا تلو وسایل موجود دی نو ددی په ژبو کینی به هم دومره فرق او توپیر نه وبلکه تولو به یه یوه ژبه خبری اتری کولی . نن ورخ چه آلونکو او سنی ریلونو او موتورونو رادیو او تلگرافونو بدمسکالی او مسافت له منخه اسلی او د دنیا دیو گو ت غبر د دنیا په بل گو ت کینی آ و ر بدل کینی نو لکه یوهان په دی فکر کینی شوی دی چه باید د دنیا ژبه یوه شی او اول خشک په وه ژبه خبری اتری و کولی شی . لیکن کوم سوال چه نن ئی د خلیکویه غزو کینی د پرخای نوی دی : دی چه باید کومه ژبه د دنیا عومی ژبه وی ؟ بین المللی ژبی

له کوم وخته چه په دنیا کینی امیرا طوری او سلطنتو ته تشکیل شو دی دامفیکوره ور سره سمه میدان ته راوتلی ده اوبه دی لری کینی هری ژبی په دنیا کینی خپله دوره او وارته کړی دی . داسکندر په وخت کینی یونانی ژبی فروغ و موند او ددی ژبی د فروغ لمن د بحر متوسط له لمر خا ته خشه د فارس او مصر تر حدودو پوری خپره شوه . دلاین ژبه هم درومانی امپراطوری د پراخوالی په اندازه خپره شوه اود دغی امپراطوری د اقتدار په وخت کینی یوه متمدنه ژبه گڼل کېدل او نن ورخ دغه ژبه د کاتولیکی کلیسا گانو ژبه د اوس د اسلام د فتوحاتو په وروسته عربی ژبه میدان ته را ووتله اود غرب د سلطی او اقتدار تر وخته پوری ئی په دنیا کینی یوه اقتدار درلود مگر لاینی ژبه ژبه ترننه پوری د علم او سیاست او قانون ژبه کپله کپتری او هر کله چه یوهان اوسیاست مداران او قانون دانان یو جامع لغت ته اوشی نولاینی ژبی ته مراجعه کوی اوبه دغه ژبه کینی دخپل مطلب داظهار د پاره لغت یاتی او همدا سبب دی چه داروپا لغات له دی او یونانی ژبی خشه متفرع دی او محفوظ باشد . روی هم رفته مطالعات درین باره جاریست مخصوصاً در گوشت ها ئی که از حفظ آن ها زیاد از دو ماه گذشته باشد . (با فیدارد)

هداشی ددی ژبی د تعمیم مو جب کربندی دی . او هر کله چه دعلم دخبر ولود پاره یوه مستنده ژبه وه اوبه دی لری کینی ئی لود ز یاد ر اود ل اوبی له دی خشه ئی بل عیب نه درلود چه کرامرئی د پرب پیچیده وه لکه دا ژبه د عسکریانو او قاضیانو او وکیلانو او خطیبانو ژبه وه اوبه دی ژبه کینی د علمو تعبیر د پاره کافیه الفاظ موجود وو . لیکن ددی د پاره چه به دی ژبه کینی دشعراو ادب او عاصفی الفاظ د پرب لژونو خاکو به دی ژبی ته دنارینه ژبه وبله او همدا سبب چه دا ژبه ورو ورو مړه شوه او یواری په فلم کینی یا ته اوله معاوری خشه وغورخچیده اوس دا ژبه په وایتیکان کینی یاته ده اوس . له دی ژبی نه وروسته فرانسوی ژبه میدان ته را ووتله اودی ژبی په بین المللی سیاست کینی وروسی مقام ونیو . د پنه وروسته انگلیسی ژبی له دی ژبی سره رقابت پیدا کړ اوبه خلکو کینی ئی تعمیم وموند اوبه نننی وخت کینی یوه تجارتي او بین المللی ژبه وگڼله شوه او نن د دنیا په د پربو خپری اتری کوی . او هر کله چه دی ژبی د نورو ژبو په نسبت د پرب تعمیم موندلی دی نو ددی ژبی خاوندان داخیال لری چه باید همدا ژبه د دنیا بین المللی ژبه شی . لیکن نور مقدر افوا م ددی ژبی په مقابل کینی خپاو ژبو ته اهمیت ورکوی اودی ژبی په خصوص کینی دا نظریات ورا دی کوی چه په اسکلیسی ژبه کینی د پرب داراز نواقص شته دی چه هغه په دنیا کینی دهغو نواقصو له کبله د تعمیم وړ نه ده . دی ژبی لوی عیب ددی چه ددی کرامری اصول د پره زیاته پیچیده ک لری اوبله دا چه ددی ژبی په زده کولو کینی دهر چا د پاره دا خبره ضرور اولازمه ده چه ددی ژبی د مفرادتو معنی او تلفظ لکه لجان لغات ته جلا یاد کړی چه ددی ژبی تلفظ او تهجی په خپل منخ کینی مطابقت نه لری اونه به دی ژبه کینی د لوستلو د پاره کومه مطرده قاعده شته . ددی ژبی لوستونکی د هر لغت د تصحیح د پاره دلغت کتاب کتلو اود لغت تصحیح ته اوتربوی او ترخو چه کوم لغت چانه وی اوروبدی نو په هغه لغت ئی له سماع (آوردلو) خشه صحیح تلفظ نشی لولای اود هغه مشکلات دی چه د ژبو د فن پوهان پرهغو پوه پتری . همداسبب دی چه دانگلیسی ژبی اثر لغاتو سره ئی تلفظ هم لیکلی وی (نوریا)

خرگندونی

قابل توجه سهامداران شرکت کک صنایع دستی بیلاس سال ۱۳۲۱ شرکت کک صنایع دستی تشکیل کرده اند لذا با اطلاع سهامداران محترم خویش میرساند که به روز ه جدی ساعت یک بعد از ظهر به ریاست شرکت د رجاده اندرابی شخصاً و یا وکیل قانونی شان در مجلس منعقد حضور بهم رسانند . (۲۶۵) ۲/۳ شرکت سرویس ویرزه فروشی بیکتفر تجویلداربا سواد که چهل هزار افغانی ضمانت داده تواند برای تجویلداری

انگلستان و امریکا درین اوقات بماندان المان و جاپان در ملا لکی که تحت اشغال شان قرار گرفته اند پول های مخصوص نشر داده اند همچنان انگلستان و امریکا به این پول ها مثل المان قیبت های عندی تثبیت کرده اند وقتی در بلجیک یک مارک معادل دو لگه بوده بعدها به دو نیم بلگه ترفی داده شده است . در فرانسه یک مارک در روز های اشغال از معادل ۱۷۷ و ۸ فرانک فرانسه بوده بعد از اشغال ۲۰ فرانک اعتبار داده شده است انگلیس و امریکا هم در اول وهله در جاهائی که تحت نفوذ دو کول است بیک یونان انگلیسی ۱۷۶ فرانک فرانسوی و بیک دالر ۴۳ فرانک تعیین کردند و به اساس معاهده سه گانه پول که در سال ۱۹۳۶ عقد گردیده رفتار نمودند اما حال در افریقا برای پول قیمت های معین و مناسب تعیین کرده اند یعنی یک یونان انگلیسی را ۳۰۰ فرانک فرانسوی و یک دالر را ۷۵ فرانک اعتبار داده اند اما در اثر کنفرانس کاسابلانکا در قاس و جزائر تونس ۳۰۰ فرانک به ۲۰۰ فرانک و ۷۵ فرانک به ۵۰ تنزیل داده شده و بدین طریق در مستعمرات ایتالیا در افریقا و لیبیا در مقابل یک یونان انگلیسی ۴۸۰ لیره ایتالیائی تثبیت شده اما در سسلی یک یونان (۴۰۰) لیره ایتالیائی قبول شده است .

شیشه های جدیدالاخترع

در شهر پتسبرگ جدیداً شیشه اخترع نموده اند و آن را به اسم فومگلاس یاد میکنند وزن این شیشه یک بر شانزده حصه شیشه معمولی میباشد امروز از این ماده جدیداً اخترع عمده قوای هوا ئی و بحری استفاده های زیادی نمایند این شیشه دارای خلایق زیاد است که آب آن را غرق ساخته نمیتواند و در زورق ها عمده نجات برای نجات دادن آنها تیکه به غرق شدن مشرف می باشد از این شیشه کار میکنند . این شیشه را از کاربن صاف و خالص آماده می سارند و ماده شیشه را در انبای گرم نو دن با آن مزوج مینمایند . از خصوصیات شیشه مذکور یکی این است که دخول حرارت را به مواضع سرد مانع شده و در مصانعیکه از شیر مواد مختلفه بدست می آید این شیشه فواید زیادی میگردد . گذشته از آن در امریکه از شیشه تار های جدیدی اخترع نموده اند که در عملیات جراحی برای د وختن جراحت ها در بدل تار های عضوی مورد استفاده قرار داده میشود این تار شیشه به مؤثرات کیمیاویه متاثر نکردید و بر علاوه از تار های فولادی و نقره جهت دوختن جراحت استخوان و غیره هم فوایت دارد . تار های شیشه مخصوص جراحی نه تغنی را تولید میکنند و نه تهیج جلدی را موجب میگردد . تار شیشه از تار ابریشمی هم فوایت دارد .